

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*AGENCIJE ZA JAVNE NABAVE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
AGENCIJE ZA JAVNE NABAVE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU

Broj: 04-16-1-965-/22

Sarajevo, lipanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1. KRITERIJI	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
4. PRORAČUN	10
4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti.....	11
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	12
5.1.1. Bruto plaće.....	12
5.2. Bilanca stanja.....	13
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	13
7. JAVNE NABAVE.....	14
8. KOMENTARI	15
PRIVICI	15

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća Agencije za javne nabave Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Agenciji u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Agencije za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Agenciji u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Nisu okončane aktivnosti na usuglašavanju Pravilnika o unutarnjem ustroju sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja organa uprave Bosne i Hercegovine (točka 3. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Agencije, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 30.6.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Agencije za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjima pozornosti na neokončane aktivnosti na usuglašavanju Pravilnika o unutaršnjem ustroju sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH. U izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Agencija nas je, u skladu sa člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH, obavijestila o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka.

Na temelju uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 1.) dan je osvrt na realizaciju danih preporuka.

² Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

- ✓ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✗ nerealizirane preporuke,
 ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Agencija treba nastaviti sa proaktivnim odnosom prema problematici usuglašavanja pravilnika o unutarnjem ustroju u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH.	Ministarstvo financija i trezora BiH nije ni u 2021. godini dostavilo mišljenje na Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju Agencije, a Agencija nakon urgencija iz svibnja 2020. godine nije provodila daljnje aktivnosti u cilju donošenja pravilnika o unutarnjem ustroju koji bi bio usuglašen sa odlukama Vijeća ministara BiH.	✗
2.	Agencija treba unaprijediti sustav unutarnjih kontrola evidentiranjem podataka u nalogima za vozila, te na taj način osigurati elemente za kontrolu namjenskog korištenja vozila.	Uvedena je praksa popunjavanja putnih naloga sa neophodnim podacima o korištenju vozila u skladu sa Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila.	✓
3.	Potrebno je da Agencija kontinuirano poduzima mjere i aktivnosti na uspostavljanju i ažuriranju sveobuhvatnog sustava financijskog upravljanja i kontrole.	Agencija je provodila aktivnosti na unapređenju i ažuriranju sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu sa planom aktivnosti za unapređenje sustava financijskog upravljanja i kontrole.	✓
4.	Agencija treba na svojoj internetskoj stranici objaviti odluke o dodjeli ugovora, a nabave putem izravnih sporazuma realizirati na način propisan internim aktom.	Agencija je objavila na svojoj internetskoj stranici odluke o dodjeli ugovora, a nabave putem izravnih sporazuma realizirala u skladu sa internim aktom.	✓
5.	Smatramo opravdanim da Agencija, prilikom provedbe konkurentskog zahtjeva, kroz kvalifikacijske uvjete za osobnu sposobnost ponuđača zahtijeva dokaze o plaćanju neizravnih i izravnih poreza.	Agencije je nakon preporuka revizije donijela Instrukciju za dopunu tenderske dokumentacije u postupku konkurentskog zahtjeva kojom se u okviru kvalifikacijskih uvjeta za osobnu sposobnost ponuđača zahtijevaju i dokazi o plaćanju izravnih i neizravnih poreza, ali njenu primjenu ćemo prpratiti u narednom razdoblju.	●

Tablica 1. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Ustrojstvo i rukovođenje: Agencijom rukovodi ravnatelj koji ima status tajnika sa posebnim zadatkom. Izbor i imenovanje ravnatelja Agencije, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja, kao i razrješenje s dužnosti je u nadležnosti Vijeća ministara BiH u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH³.

Trenutno Agencijom rukovodi ravnatelj imenovan u svibnju 2021. godine, a koji je od 4.11.2020. godine pa do spomenutog imenovanja bio u statusu vršitelja dužnosti ravnatelja Agencije.

Agencija ima Odbor koji je u skladu sa člankom 92. stavak 7) Zakona o javnim nabavama⁴ nadležan da razmatra pitanja u svezi sa funkcioniranjem i unapređenjem sustava javnih nabava i daje prethodnu suglasnost na akte, kojim se uređuje sustav javnih nabava, koje donosi Vijeće ministara BiH ili ravnatelj Agencije. Članovi Odbora Agencije imenovani su 01.08.2018. godine na razdoblje od pet godina, kada su imenovani i promatrači u Odboru.⁵ Jedan član Odbora je tijekom 2021. razriješen dužnosti i imenovan je novi član. Članovi Odbora Agencije, većinom glasova, između sebe biraju predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja, na razdoblje od dvije godine. Odbor Agencije održava sjednice najmanje dva puta godišnje. Odbor Agencije na sjednicama vodi zapisnike te priprema informacije i inicijative koje, preko Agencije, upućuje Vijeću ministara BiH na usvajanje. U 2021. godini su održane ukupno četiri sjednice.

Unutarnji ustroj i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju Agencije iz 2008. godine i izmjenama i dopunama iz 2010., 2015. i 2018. godine. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 32 izvršitelja. Na 31.12.2021. godine u Agenciji su bile uposlene 22 osobe.

Agencija je prethodnih godina pokrenula proceduru donošenja novog pravilnika o unutarnjem ustroju u skladu sa Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH⁶ i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁷ te u 2020. godini pribavila mišljenja Ministarstva pravde BiH i Ureda za zakonodavstvo BiH dok mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH nije dostavljeno ni nakon urgencije Agencije iz svibnja 2020. godine. Agencija se u 2021. godini nije obraćala Ministarstvu sa zahtjevom za dostavljanje mišljenja na dostavljeni Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju. Ravnatelj Agencije je 10.09.2021. godine donio Odluku o formiranju radne grupe za izradu Nacrta pravilnika o unutarnjem ustroju kojom nije preciziran rok za izradu pravilnika. Također, rukovodstvo se nije do kraja izjasnilo je li u proceduri i dalje navedeni prijedlog pravilnika ili je od istog odustalo.

³ Službeni glasnik BiH, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

⁵ Službeni glasnik BiH broj 94/18

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁷ Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15 i 51/18

PREPORUKA 1

Agencija je dužna poduzeti sve potrebne radnje i aktivnosti u cilju donošenja pravilnika o unutarnjem ustroju koji će biti usuglašen sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH o načelima organizacije⁸.

Financijsko upravljanje i kontrola: Agencija je prethodnih godina sačinila dokumente potrebne za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁹, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

U tijeku 2021. godine Agencija je imenovala radnu grupu koja je u skladu sa Planom aktivnosti za daljnji rad i unapređenje sustava financijskog upravljanja i kontrole za razdoblje 2021.-2022. godina te Godišnjim akcijskim planom strategije razvoja sustava unutarnjih kontrola u Agenciji za 2021. godinu provodila aktivnosti na ažuriranju i unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole (ažurirane su mape procesa i rizici te uneseni u PIFC aplikaciju, donesena su nova i ažurirana određena interna akta u dijelu materijalno-financijskog poslovanja i sl.). Također, po preporukama unutarnje revizije na temu „Upravljanje rizicima u Agenciji za javne nabave BiH” donesena je Odluka o provođenju upravljanja rizicima u Agenciji kojom je definirana obveza i odgovornost za upravljanje rizicima na razini Agencije i organizacijskih jedinica te način dokumentiranja i izvješćivanja o rizicima.

Agencija je sačinila Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu i isti dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. U ovom izvješću Agencija je navela mjere koje planira provesti za daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrole.

Unutarnja revizija: U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹⁰ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹¹, za obavljanje unutarnje revizije u Agenciji nadležna je Središnja jedinica za unutarnju reviziju Ministarstva financija i trezora BiH. Nadležna Jedinica unutarnje revizije u 2021. godini je, u skladu sa Godišnjim planom rada za 2021. godinu, obavila unutarnju reviziju na temu „Upravljanje rizicima u Agenciji za javne nabave BiH“.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenom financiranju¹² koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu¹³.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.061.000 KM, od čega je za tekuće izdatke odobreno 1.053.000 KM, a za kapitalne izdatke 8.000 KM.

⁸ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se.

⁹ Službeni glasnik BiH, br.61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁰ Službeni glasnik BiH, br. 27/08 i 32/12

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

¹² Službeni glasnik BiH, br. 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

Agenciji su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.053.000 KM za tekuće izdatke. Iako je Agencija, u skladu s Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH¹⁴, u obrascima financijskog izvješća u koloni odobreni i korigirani proračun prikazala Zakonom o proračunu za 2020. godinu planirana sredstva za kapitalne izdatke (8.000 KM) ista nisu bila raspoloživa Agenciji.

Ukupna realizacija odobrenih sredstava u 2021. godini iznosila je 1.029.412 KM ili 97%.

U studenom 2021. godine uz suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH (odluka od 23.11.2021. godine) izvršeno je jedno prestrukturiranje u iznosu od 16.500 KM. Povećani su izdaci za bruto plaće (3.000 KM), izdaci za PTT usluge (4.000 KM), unajmljivanje imovine i opreme (2.500 KM) i izdaci za tekuće održavanje (7.000 KM), a umanjeni su izdaci za naknade troškova uposlenih (9.500 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (2.000 KM), nabavu materijala (1.000 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (2.000 KM) i izdaci za osiguranje i bankarske usluge (1.500 KM).

4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Zakonom o javnim nabavama, člankom 92. stavak 3) pripisana je nadležnost Agencije u sustavu javnih nabava sa ciljem da se osigura pravilna provedba Zakona.

Agencija je sačinila Izvješće o radu za 2021. godinu i isti dostavila Vijeću ministara BiH na usvajanje.

U Izvješću o radu i Izjavi o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije¹⁵ Agencija je navela ciljeve utvrđene Programom rada za 2021. godinu i postotak izvršenja istih te obrazložila razloge odstupanja realiziranih u odnosu na planirane ciljeve. Prema navodima Agencije, razlozi nerealizacije određenih aktivnosti su nedostatak kadrovska popunjenost kao i neusvajanje zakona o proračunu za 2021. godinu i nedostatak sredstava za unapređenja i nadogradnju sustava e-nabave.

Prema navodima Agencije, jedna od ključnih aktivnosti i ciljeva u 2021. godini bilo je usklađivanje Nacrta zakona o javnim nabavama sa EU direktivama koja nije realizirana jer u parlamentarnoj proceduri nije usvojen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavama. U okviru cilja unapređenja postojećih i uvođenje novih funkcionalnosti sustava e-nabava uz pripadajući zakonodavni okvir Agencija je navela koje aktivnosti je realizirala (informatizacija određenih poslovnih procesa koji su u svezi sa praćenjem postupaka javnih nabava) dok ostale planirane aktivnosti nisu realizirane u potpunosti (puštanje u produkciju modula za elektronsko dostavljanje ponuda, otvaranje i evaluacija ponuda i donošenje odluka o okončanju postupka nabave, otvaranje podataka o javnim nabavama, razvoj modula na portalu javnih nabava za potrebe ureda za reviziju, uspostavljanje dinamičkog sustava kupovine, uvođenje statističkog praćenja i izvješćivanja o učešću malih i srednjih poduzeća u javnim nabavama). Prema navodima Agencije, ciljevi i aktivnosti koje se odnose na obuke službenika za javne nabave te praćenje postupaka javnih nabava po izvorima praćenja i pokretanje prekršajnih postupaka po službenoj dužnosti su realizirane u postotcima iznad 100%.

¹⁴ Instrukcija za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 01.01. - 31.12.2021. godine

¹⁵ U skladu sa člankom 22a (1) Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) rukovodstvo institucije uz godišnje izvješće o izvršenju proračuna institucije dostavlja Izjavu o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije.

U Izvješću o radu su također navedeni, pored ostalih informacija, podaci o aktivnostima na praćenju postupaka javnih nabava. Navedeno je da je izvršeno ukupno 697 pojedinačnih praćenja postupaka javnih nabava, koji su rezultat pregleda 30.000 raznih vrsta obavještenja i planova nabava. Kao rezultat praćenja pojedinačnih postupaka javnih nabava podnesen je 51 zahtjev za pokretanje prekršajnih postupaka pred nadležnim sudovima u Bosni i Hercegovini te dvije prijave potencijalne povrede Zakona zbog postojanja elemenata kaznenog djela. U 2020. godini riješena su ukupno 32 predmeta iz prekršaja, od kojih je devet iz 2021. godine, a ostali iz 2019. i 2020. godine.

Godišnje izvješće o praćenju postupaka javnih nabava u razdoblju revizije bilo je u fazi izrade.

Ured za reviziju je u 2021. godini u Izvješću o reviziji učinka na temu „Problemi i nedostaci institucija Bosne i Hercegovine u sustavu javnih nabava“ dao određene preporuke Agenciji u cilju unapređenja sustava javnih nabava. Detaljno izvješće revizije učinka na navedenu temu, Ured za reviziju objavio je na svojoj web stranici www.revizija.gov.ba.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Agencija je sačinila Godišnje finacijsko izvješće za 2021. godinu i dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

U tekstualnom dijelu Godišnjeg finacijskog izvješća za 2021. godinu, Agencija je obrazložila realizaciju rashoda i prihoda i odstupanja u odnosu na plan te bilančne pozicije.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.029.412 KM, što je za 31.588 KM manje u odnosu na proračun za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz proračuna odnose se na bruto plaće (741.163 KM), naknade troškova uposlenih (61.511 KM), troškove zakupa prostora za filijalu u Banjoj Luci i zakupa opreme (71.827 KM) te izdatke za tekuće održavanje (101.803 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 741.163 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 435.219 KM, a porezi i doprinosi 305.944 KM. Prosječan broj uposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 22.

Bruto plaće i naknade su za 45.289 KM veće u odnosu na prethodnu godinu uglavnom zbog primjene Metodologije raspoređivanja uposlenog unutar platnog razreda¹⁶ ali i dva državna službenika koja su ostvarivala naknadu za obavljanje poslova drugog radnog mjesta do povratka državnog službenika sa porodijskog odsustva.

¹⁶ Službeni glasnik BiH, br. 6/12 i 76/20

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Agencija je nastavila sa primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda tako da je šest uposlenih napredovalo u viši platni razred. Po osnovu ocjene rada napredovalo je šest uposlenih od kojih je jedan uposleni napredovao i zbog višeg stupnja naučnog zvanja.

5.2. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 84.347 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 174.910 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (84.347 KM), obveze prema dobavljačima (23.292 KM) te obveze prema uposlenima za bruto plaće i naknade iz prosinca 2021. godine (66.909 KM).

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatirane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Agenciji su odobrena 24 uposlena. Na 31.12.2021. godine u Agenciji su bile uposlene 22 osobe od kojih je jedna imenovana osoba.

Početkom godine je, nakon provedenog javnog oglasa koji je raspisan koncem 2019. godine, na neodređeno vrijeme primljen jedan državni službenik na poziciji stručni suradnik za obuke analize i statistike javnih nabava u filijali Banja Luka koji je ranije bio uposlen na mjestu referenta za administrativno-tehničke poslove.

Pored navedenog, na neodređeno vrijeme uposlen je jedan uposlenik na poslovima vozača-kurira za što je provedena natječajna procedura u skladu sa odredbama Zakona o radu institucija BiH.

Radni odnos je prestao za jednu državnu službenicu sporazumnim raskidom odnosno dragovoljnim istupanjem iz državne službe, dok je jedan uposlenik primljen po javnom oglasu na drugo radno mjesto državnog službenika. Nije bilo internih premještaja niti unapređenja.

Agencija je ocijenila državne službenike za 2021. godinu te izvješće o ocjenjivanju dostavila Agenciji za državnu službu, dok su za uposlenike donesena rješenja o ocjenjivanju.

Ugovori o djelu: Ukupni neto izdaci za ugovore o djelu u 2021. godini iznose 5.382 KM. Agencija je tijekom godine angažirala ukupno četiri osobe po osnovu ugovora o djelu od kojih je jedna osoba angažirana tijekom osam mjeseci na poslovima čišćenja i održavanja zakupljenog poslovnog prostora Agencije u Banjoj Luci sa mjesečnom neto naknadom od 150 KM. Tri osobe su angažirane na poslovima koji su iz djelokruga rada Agencije, a odnose se na poslove uređivanja arhive i zaštite registratorskog i arhivskog materijala, razvrstavanje, pregled

i razvođenje akata, poslove revizije internih normativnih akata te poslove koordiniranja kompletnom dokumentacijom unutar odjela ljudskih potencijala i primjenjivanja zakonske regulative za šta je ukupno isplaćeno 4.182 KM.

PREPORUKA 2

Preporučamo Agenciji da angažiranje osoba po ugovoru o djelu vrši isključivo za konkretne poslove koji nisu redoviti i sistematizirani poslovi¹⁷.

7. JAVNE NABAVE

Agencija je tijekom godine, s obzirom na privremeno financiranje, donijela kvartalne privremene planove javnih nabava za 2021. godinu koje je objavila na svojoj web stranici. Za svaki postupak javne nabave imenovano je povjerenstvo koje je vršila evaluaciju ponuda i izbor najpovoljnije nabave.

Prema prezentiranim podacima¹⁸, Agencija je provela 52 postupka javnih nabava iz tekućih izdataka, od kojih su dva otvorena postupka u vrijednosti od 206.803 KM bez PDV-a, tri konkurentna postupka ukupne vrijednosti 40.860 KM bez PDV-a, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 6.000 KM bez PDV-a, četiri postupka u skladu sa Aneksom II., dio B u vrijednosti od 3.489 KM bez PDV-a, a ostalo su izravni sporazumi ukupne vrijednosti 21.792 KM bez PDV-a.

Agencija je objavila podatke o zaključenim ugovorima i njihovoj realizaciji na svojoj internetskoj stranici.

Postupcima revizije obuhvaćeni su otvoreni postupak nabave usluga održavanja informacijskog sustava e-nabave (192.285 KM bez PDV-a), konkurentski postupak nabave usluga web hostinga sustava TMIS za upravljanje obukama i web hostinga za web portal i TEST i DEV aplikacije sustava e-nabava (10.900 KM bez PDV-a) i tri izravna sporazuma ukupne vrijednosti 5.055 KM bez PDV-a.

Konstatirali smo da Agencija u postupku konkurentskog zahtjeva u pozivu za dostavu ponuda nije zahtijevala dokaze o plaćenim izravnim i neizravnim porezima kako je propisala Instrukcijom od 10.09.2021. godine¹⁹ već je naknadno, prilikom zaključenja ugovora tražila ove dokaze.

Također smo konstatirali da, u postupku nabave usluga održavanja informacijskog sustava e-nabave (192.285 KM bez PDV-a), Agencija nije zahtijevala garanciju za ozbiljnost ponude i garanciju za uredno izvršenje ugovora koje su predviđene Zakonom o javnim nabavama kao mehanizam zaštite Agencije od neprofesionalnog ponašanja ponuđača.

¹⁷ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

¹⁸ Podaci iz sustava e-nabave i tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

¹⁹ Instrukcija za dopunu tenderske dokumentacije u postupku provedbe procedure javne nabave putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u Agenciji.

PREPORUKA 3

Iako garancija za ozbiljnost ponude i garancija za uredno izvršenje ugovora, propisane člankom 61. Zakona o javnim nabavama, nisu obvezujuće, preporučamo Agenciji da kod značajnih nabava i u slučajevima definiranim Zakonom zahtijeva navedene garancije u cilju umanjavanja rizika od neprofesionalnog ponašanja ponuđača.²⁰

8. KOMENTARI

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu u kojima je navela da nema dodatnih komentara tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2021. godinu obavili su: Nataša Avdalović - viši revizor za financijsku reviziju (voditelj tima), Anisa Jusić - samostalni revizor za financijsku reviziju (član tima), Željko Čavar - revizor za financijsku reviziju (član tima).

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Nataša Avdalović, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

²⁰ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Agencija za javne nabave Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.053.000	0	1.053.000	1.029.412	98
Bruto plaće i naknade	741.000	3.000	744.000	741.163	100
Naknade troškova uposlenih	77.000	-9.500	67.500	61.511	91
Putni troškovi	8.000		8.000	6.818	85
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	14.000	4.000	18.000	16.539	92
Izdaci za energiju i kom. usluge	5.000	-2.000	3.000	1.979	66
Nabava materijala	10.000	-1.000	9.000	8.008	89
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	7.000	-2.500	4.500	2.536	56
Unajmljivanje imovine i opreme	70.000	2.500	72.500	71.827	99
Izdaci za tekuće održavanje	98.000	7.000	105.000	101.803	97
Izdaci za osiguranje	4.000	-1.500	2.500	1.798	72
Ugovorene i druge posebne usluge	19.000	0	19.000	15.430	81
2. Kapitalni izdaci	8.000	0	8.000	0	0
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	8.000		8.000		0
Nabava stalnih sredstava u obliku prava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.061.000	0	1.061.000	1.029.412	97
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	1.061.000	0	1.061.000	1.029.412	97

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 25.02.2022. godine.

Ravnatelj
Tarik Rahić

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Agencija za javne nabave Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja			
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	84.347	110.220	77
Stalna sredstva	706.037	708.206	100
Ispravka vrijednosti	621.691	597.986	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	84.347	110.220	77
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	84.347	110.220	77
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	90.563	104.937	86
Kratkoročne tekuće obveze	23.654	36.399	65
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	66.909	68.538	98
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	84.347	110.220	77
Izvori sredstava	84.347	110.220	77
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	174.910	215.157	81

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 25.02.2022. godine

Ravnatelj
Tarik Rahić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za javne nabave Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim nalogima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.04.2022.

Ravnatelj

Tarik Rahić